

Milovaní rodičia, otcovia a mamy,

každý z vás ste v okamihu vašej lásky dali Bohu možnosť vdýchnuť novému telu nesmrteľnú dušu, aby mohol vzniknúť nový ľudský život - vaše dieťa, a tak ste získali výnimočnú účasť na Božom stvoriteľskom konaní. Prijali ste veľký dar, aj veľké poslanie a záväzok.

Ponúkli ste Bohu i vašim deťom to najlepšie zo seba, aby vaše deti mohli rásť telesne i duchovne. Priniesli ste tiež vaše deti, aby boli pokrstené Ježišovým krstom v mene Najsvätejšej Trojice a aby sa začlenili do spoločenstva cirkvi, do tajomného Kristovho tela.

Dnešný deň na vás mimoriadne myslím a ďakujem za každého z vás všemohúcemu Bohu Otcovi, od ktorého pochádza každý ľudský život, a ktorý vás povolal do tejto vznešenej spolupráce. Prosím Ho o silu i múdrosť Ducha Svätého pre vás a tiež o vytrvalosť v tomto veľkom poslaní, ktoré vám zveril.

Kardinál Alfonso Lopez Trujillo, predseda Pápežskej rady pre rodinu, požiadal pred svetovým stretnutím rodín v Rio de Janeiro (Brazília) v roku 1997 španielskeho maliara Kika Argúella, iniciátora Neokatechumenátnej cesty, aby namaľoval pre túto príležitosť ikonu, ktorá by zdôrazňovala význam rodiny v Cirkvi a najmä postavu otca v kresťanskej rodine. Autor najprv hľadal motív pre namaľovanie ikony. Bol inšpirovaný freskou z nejakého chrámu, ktorá znázorňovala útek Nazaretskej rodiny do Egypta. Preto sa maliar rozhodol vyhotoviť ikonu Svätej rodiny „na ceste“, ako putuje zo sviatkov z Jeruzalema vtedy, keď mal Ježiš dvanásť rokov. U židov, keď chlapec dovŕšil trinásť rok života, bol považovaný za dospelého a mohol od tohoto veku čítať tóru v synagóge. ikona bola odovzdaná svätému Otcovi Jánovi Pavlovi II. aj s katechézou.

Verím, že pri pohľade na túto ikonu sa Ty, ktorý(á) sa ňu dívaš a necháš sa ňou katechizovať, môžeš byť pomazaný(á) Duchom Svätým, a byť prepustený(á) na slobodu od hriechu. Čo môžeš robiť teraz Ty?

Ak si manžel, pros o Ducha Svätého, ktorý Ti chce pomáhať znovu prijať zodpovednosť za rodinu a bude Ti pomáhať vykonávať moc s pokorou a láskou.

Ak si manželka, pros o Ducha Svätého, ktorý Ťa môže uschopniť tak, ako Máriu, budovať autoritu muža v sebe samej, ako aj autoritu otca v твоjich deťoch. A dieťaťu chce Duch Svätý pomôcť v poslušnosti rodičom, vďačnosti za výchovu a starostlivosť, a tým podporovať harmóniu medzi rodičmi.

Stvárnenie rodiny z Nazareta na ikone svetového stretnutia rodín v Rio de Janeiro je mimoriadnym odkazom pre vás drahí rodičia. Vám bolo zverené niečo mimoriadne vzácne: Ľudské bytie, ktoré potrebuje starostlivosť, lásku a usmernenie od chvíle vlastnej bezmocnosti až do svojej samostatnosti.

Ak v živote dieťaťa, pre nejaký dôvod, nie je prítomný otec, pamätajte na to, že prameňom každého otcovstva je Otec na Nebesiach. On je, hoci tajomne, predsa reálne prítomný v živote každého z nás, v živote každého dieťaťa.

Ak v živote dieťaťa, pre nejaký dôvod, nie je prítomná mama, myslíte na to, že v tvári Nebeského Otca je viditeľná aj nežná a starostlivá tvár matky, lebo srdce mamy pre každé dieťa sa zrodilo v Božej myslí.

Pozerajte sa teda vy sami, drahí rodičia, vytrvalo na Božiu tvár, ktorá sa nám zjavila v Ježišovej tvári, aby ste sa jej stali podobnými. Aby vaše deti prostredníctvom tohto obrazu mohli dostať všetky dary otcovstva i materstva, ktoré sú zakorenené v Bohu. Aby ste svoje deti vašou blízkosťou s Bohom priviedli k prameňu opravdivej lásky, z ktorej a pre ktorú boli stvorené a zrodené.

Modlím sa za vás a s vďakou vám žehnám.

+ Tomáš Galis, diecézny biskup

**Ikona Svätej Rodiny
na ceste do Nazareta**

Katechéza k ikone Svätej Rodiny na ceste do Nazareta

Dvanástročný Ježiš na ikone predstavuje dospelujúceho človeka. **Ježiš je umiestnený na pleciach otca**, čím sa zvýraznila úloha otca pri dospelovaní detí, že otec má byť pre svoje dieťa oporou, hlavne vtedy, keď prichádzajú problémy v dospelovaní. Je dôležité, aby otec venoval veľa času svojim dospelujúcim deťom a „neposlal ich so všetkým za mamou“. Ak otcovi naozaj záleží na výchove, potom veľa času strávi v rodine a nie v práci, to znamená, že po skončení pracovnej doby, ide sa venovať rodine a neprinesie si prácu domov.

Pri dospelovaní sa začínajú vynárať prvé vážne problémy a krízy. Na ikone vidíme, ako **otec pevne obidvoma rukami drží za nohy svojho syna**, čím akoby bolo povedané, že otec je ten, kto riadi kroky svojho syna.

V období dospelovania má dieťa pociťovať podporu práve zo strany otca, ktorý má vysvetľovať svojmu dieťaťu, že krízy sú potrebné pre jeho rast vo viere. Úlohou otca nie je uľahčovať život dieťaťu tým, že ho naučí obchádzať problémy, ale že ho povzbudí a povie mu: „Neboj sa, je to pre teba dobré. Boh vie, prečo to dovolil a bude ti pomáhať“, a tým upriami pozornosť dieťaťa na Boha, keď bude v kríze. Podobne aj apoštol Jakub povzbudzuje svojich bratov: „Bratia moji, pokladajte to len za radosť keď podstupíte všelijaké skúšky, veď viete, že skúška vašej viery prináša vytrvalosť“. (Jak 1,2-3).

Pevným držaním rúk otca je naznačené ďalšie dôležité pravidlo, že v mnohých rodinách si manželia chcú riešiť svoje manželské problémy cez deti a to tak, že deťom hovoria o chybách svojho partnera. Aj keď Ježiš je na ikone umiestnený na pleciach Jozefa - otca, jeho pohľad je nasmerovaný na matku. Tým je naznačená harmónia pri výchove. Kontakt medzi matkou a dieťaťom je Božie slovo, ktoré v sebe nenesie náboj zákona, ale náboj ľúbostného listu, ako je to vyjadrené na ikone.

Možno najzaujímavejším prvkom celej ikony je Jozefova tvár. Autor zámerne použil motív z Turínskeho plátna, aby zdôraznil poslanie otca v kresťanskej rodine. Na tejto tvári vidieť lásku Boha k ľuďom. Preto, aby sa na Ježišovi mohlo vyplniť proroctvo o Božej láskavosti a starostlivosti o človeka, aj on sa potreboval pozerať dennodenne na láskavú tvár Nebeského Otca. A kde inde ju mal vidieť, kde inde sa mal naučiť týmto postojom, keď nie na tvári svojho pozemského otca Jozefa? Je to tvár plná nežnosti, pokory, milosrdenstva, obety a lásky. Je dôležité, aby deti v rodine videli na tvári svojho otca tvár Služobníka Jahveho, aby videli otca, ktorý svojou častou prítomnosťou v rodine stráca pre nich život. Toto je úloha aj dnešných rodičov. Dieťa sa na svoje poslanie pripraví dobre vtedy, keď v rodine uvidí, že „hlavou každého muža je Kristus, hlavou ženy muž.“ (1Kor 11,3) Na to, aby sa muž mohol učiť postojom Služobníka Jahveho, Boh dal mužovi ženu, aby stála po jeho boku: „Muži, milujte manželky, ako aj Kristus miluje Cirkev a seba samého vydal za ňu“ (Ef 5,25-28).

Cez manželku sa môže manžel učiť „byť nežným“. **V postave Jozefa na ikone si môžeme všimnúť harmóniu medzi silou a nežnosťou**, ktorá je prirodzená u muža vtedy, keď má muž v sebe Ducha Božieho. Jozefova sila, rozhodnosť, prísnosť je znázornená na ikone v jeho rukách a jeho pokora, strácanie života, nežnosť a milosrdenstvo je znázornené v tvári... Ak mužovi chýba nežnosť (tvár z tejto ikony) - je v rodine despota. Ak mu chýba sila (ruky na tejto ikone) - môže sa to prejaviť v jeho slabošských sklonochoch.

Na zvitku, ktorý drží v ruke Mária a ktorý odovzdáva Synovi je napísané: „Duch Pána je nado mnou, aby ma pomazal.“ (Lk 4,18). Tento nápis vlastne hovorí o tom, čo je na tejto ikone. Na ikone je žena, ktorá je pomazaná Duchom Svätým na to, aby budovala autoritu svojho manžela a vedela dávať slobodu svojmu dieťaťu. Je tam manžel, ktorý je pomazaný Duchom Svätým na to, aby zobral na seba v pokore zodpovednosť za celú rodinu.

Je tam dieťa, ktoré je pomazané Duchom Svätým na to, aby malo v úcte svojho otca a matku a je spokojné s výchovou.